

SKEMA JAWAPAN GEOGRAFI TINGKATAN 4
BAB 9: PEMBENTUKAN DAN KELESTARIAN SUNGAI

BAHAGIAN A: OBJEKTIF

NO	JAWAPAN
1	C
2	A
3	B
4	A
5	A
6	D
7	C
8	D
9	A
10	B
11	C
12	D
13	A
14	C
15	D

BAHAGIAN B: STRUKTUR

1 (a)	Peringkat sungai Foto 1. Hulu	[1 markah]
(b)	Lokasi terdapatnya bentuk muka bumi di Malaysia seperti dalam Foto 1. F1 Sungai Sedim, Kulim F2 Telaga Tujuh, Pulau Langkawi	[2 markah]
(c)	Cara-cara sungai melakukan hakisan. F1 Tindakan hidraul F2 Tindakan geseran F3 Tindakan lagaan F4 Tindakan larutan <i>Pilih mana-mana 3</i>	[3 markah]
(d)	Bentuk muka bumi akibat tindakan hakisan air sungai di peringkat 1(a). F1 Lurah V F2 Jeram F3 Air terjun F4 Lubang periuk/ lubuk sungai <i>Pilih mana-mana 3</i>	[3 markah]

(e)	Kepentingan memelihara sungai. F1 Kawasan pelancongan / rekreasi F2 Kegunaan domestic F3 Menyederhanakan suhu setempat F4 Peluang pekerjaan F5 Rantaian makanan F6 Kepelbagaian biologi F7 Habitat flora F8 Habitat fauna/ hidupan akuatik F9 Menjanakusasa hidroelektrik F10 Membekalkan oksigen/ menyerap karbon dioksida F11 Sumber protein <i>Pilih mana-mana 3</i>	[3 markah]
(f)	Bagaimana ekosistem kawasan tersebut boleh dipelihara untuk kepentingan manusia dan alam sekitar. F1 Penanaman semula pokok / menambah kawasan hijau F2 Memasang perangkap sampah F3 Penggunaan baja organik F4 Mewartakan hutan simpan F5 Penguatkuasaan undang-undang alam sekitar F6 Kempen cintai alam sekitar F7 Pendidikan alam sekitar F8 Penyelidikan dan pembangunan alam sekitar (R&D) <i>Pilih mana-mana 3</i>	[3 markah]
2(a)	Bentuk muka bumi bertanda Q dalam Foto 2. Q : Tasik ladam	[1 markah]
(b)	Bentuk muka bumi Q terbentuk. F1 Sungai mengalir secara berliku-liku di hilir sungai. F2 Proses pemendapan dan hakisan yang berterusan menyebabkan likuan sungai terpisah daripada alur sungai. Likuan ini dinamakan likuan terpenggal. F3 Bahagian likuan yang terpenggal dari aliran sungai asal akan membentuk tasik ladam	[2 markah]
(c)	Mengapa proses pemendapan lebih giat berlaku di bahagian hilir sungai. F1 Perubahan cerun dasar sungai F2 Pertembungan antara arus sungai dengan arus laut di muara F3 Perubahan alur sungai dari kecil kepada besar F4 Terdapat halangan-halangan di dasar sungai <i>Pilih mana-mana 3</i>	[3 markah]

(d)	Bentuk muka bumi yang terhasil akibat tindakan pemendapan sungai. F1 Dataran banjir F2 Tetambak F3 Delta F4 Likuan terpenggal <i>Pilih mana-mana 3</i>	[3 markah]
(e)	Bagaimana kualiti air sungai yang merosot dapat dikenalpasti. F1 Suhu F2 Warna F3 Rasa F4 Bau F5 Jumlah pepejal terampai F6 Kekeruhan F7 Jumlah pepejal terlarut F8 Kemasinan F9 Oksigen terlarut (DO) F10 Permintaan oksigen biokimia (BOD) F11 Permintaan oksigen kimia (COD) F12 Pengukuran keasidan (pH) F13 Nitrogen-ammonia (NH ₃ -N) F14 Koliform F15 Mikroorganisma <i>Pilih mana-mana 3</i>	[3 markah]
(f)	Bagaimana kualiti air sungai boleh dikekalkan bagi menjamin keperluan generasi akan datang. F1 Penanaman semula pokok / menambah kawasan hijau F2 Memasang perangkap sampah F3 Penggunaan baja organik F4 Mewartakan hutan simpan F5 Penguatkuasaan undang-undang alam sekitar F6 Kempen cintai alam sekitar F7 Pendidikan alam sekitar F8 Penyelidikan dan pembangunan alam sekitar (R&D) <i>Pilih mana-mana 3</i>	[3 markah]

**BAHAGIAN C: ESEI
SKEMA JAWAPAN**

1(a)	Pada Peta 1, namakan sungai yang bertanda: P Sungai Kelantan Q Sungai Padas, Sabah R Sungai Kim Kim, Johor S Sungai Sedim, Kulim	[4 markah]
------	---	------------

(b)	Tindakan manusia yang menyebabkan kemerosotan kualiti air sungai di Malaysia. F1 Pertanian H1 Penggunaan racun serangga dan baja kimia C1 Sungai Bertam, Cameron Highlands (Pahang) F2 Perindustrian H2 Membuang sisa industri/ bahan kimia C2 Benzene / Toulene/ Xylene F3 Penternakan H3 Membuang sisa ternakan C3 Sungai Tuang, Masjid Tanah (Melaka) F4 Perlombongan H4 Air sungai menjadi keruh C4 Sungai Balok (Pahang) F5 Urbanisasi H5 Penduduk membuang sisa domestic C5 Sungai Pinang (Pulau Pinang) F6 Pembangunan tanah H6 Industri memproses kelapa sawit C6 Sungai Raja Hitam, Manjung (Perak) <i>Pilih mana-mana 6</i>	[6 markah]
(c)	Mengapakah sungai perlu dipelihara? F1 Kawasan pelancongan / rekreasi F2 Kegunaan domestic F3 Menyederhanakan suhu setempat F4 Peluang pekerjaan F5 Rantaian makanan F6 Kepelbagaian biologi F7 Habitat flora F8 Habitat fauna/ hidupan akuatik F9 Menjanak kuasa hidroelektrik F10 Membekalkan oksigen/ menyerap karbon dioksida F11 Sumber protein	(4 markah)
(d)	Usaha-usaha yang boleh dijalankan untuk melestarikan sungai. F1 Perangkap sampah H1 di dalam sungai C1 Sungai Klang (Selangor) F2 Rawatan sumber air sungai H2 Jabatan Paengairan dan Saliran (JPS) / Indah Water Konsortium (IWK)	[6 markah]

	C2 Sungai Kim-Kim (Johor) F3 Penguatkuasaan undang-undang H3 Jabatan Alam Sekitar / Akta Kualiti Alam Sekitar 1974 C4 denda dan kompaun F4 Kempen kesedaran alam sekitar H4 tentang kepentingan sungai C4 Kempen cintailah sungai kita F5 Pendidikan alam sekitar H5 peringkat sekolah/ universiti C5 mata pelajaran Geografi <i>Pilih mana-mana 6</i>	
--	--	--

2(a)

Jadual 1 menunjukkan bilangan sungai yang tercemar di Malaysia pada tahun 2017.

NEGERI	BILANGAN SUNGAI TERCEMAR
JOHOR	28
PULAU PINANG	8
SELANGOR	6
PERAK	4
MELAKA	2
KELANTAN	2

Graf bar

Tajuk : 1m

Skala : 1m

Petunjuk : 1m

Paksi X : 1m

Paksi Y : 1m

Bar 1x 6 : 6m

Jumlah : 11m

Maksima : 08m

[8 markah]

(b)	Kegiatan manusia menjadi punca kemerosotan kualiti sungai- sungai di Malaysia. F1 Pertanian H1 Penggunaan racun serangga dan baja kimia C1 Sungai Bertam, Cameron Highlands (Pahang) F2 Perindustrian H2 Membuang sisa industri/ bahan kimia C2 Benzene / Toulene/ Xylene F3 Penternakan H3 Membuang sisa ternakan C3 Sungai Tuang, Masjid Tanah (Melaka) F4 Perlombongan H4 Air sungai menjadi keruh C4 Sungai Balok (Pahang) F5 Urbanisasi H5 Penduduk membuang sisa domestic C5 Sungai Pinang (Pulau Pinang) F6 Pembangunan tanah H6 Industri memproses kelapa sawit C6 Sungai Raja Hitam, Manjung (Perak) <i>Pilih mana-mana 4</i>	[4 markah]
(c)	Kesan pencemaran sungai terhadap alam sekitar. F1 Sumber air bersih terjejas F2 Hidupan akuatik mati F3 Sumber makanan terjejas F4 Flora dan fauna terjejas F5 Habitat hidupan akuatik terjejas F6 Kawasan tadahan terjejas <i>Pilih mana-mana 4</i>	(4 markah)
(d)	Usaha-usaha yang boleh dijalankan untuk melestarikan sungai. F1 Perangkap sampah H1 di dalam sungai C1 Sungai Klang (Selangor) F2 Rawatan sumber air sungai H2 Jabatan Paengairan dan Saliran (JPS) / Indah Water Konsortium (IWK) C2 Sungai Kim-Kim (Johor) F3 Penguatkuasaan undang-undang H3 Jabatan Alam Sekitar / Akta Kualiti Alam Sekitar 1974 C4 denda dan kompaun	[4 markah]

	F4 Kempen kesedaran alam sekitar H4 tentang kepentingan sungai C4 Kempen cintailah sungai kita F5 Pendidikan alam sekitar H5 peringkat sekolah/ universiti C5 mata pelajaran Geografi <i>Pilih mana-mana 4</i>	
--	--	--

Respon yang dihasratkan	Markah
Tidak menjawab soalan / respon tidak menepati kehendak soalan.	0
Fakta, huraian beserta contoh terperinci, relevan dan kreatif.	Aras 3 (5 - 6)
Fakta dan huraian / contoh yang ringkas.	Aras 2 (2 - 3)
Hanya menyenarai fakta.	Aras 1 (1)

Mana-mana soalan yang 6 markah boleh guna panduan ini untuk penskoran secara rubrik.

TAMAT